

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/194/2004

STOSUNEK DO OBECNOŚCI POLSKICH ŻOŁNIERZY W IRAKU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2004

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
22 października 2004 roku

W połowie grudnia w wyniku katastrofy śmigłowca wojskowego w Iraku zginęło trzech polskich żołnierzy. Tym samym bilans ofiar po polskiej stronie wzrósł do dwudziestu osób. Polski rząd podjął już decyzję o zmniejszeniu w przyszłym roku liczebności kontyngentu służącego w Iraku do 1700 żołnierzy. W lutym 2005 roku rząd ma określić „przyszłość militarnej obecności w Iraku”, która będzie uzależniona od wydarzeń, jakie nastąpią po styczniowych wyborach do irackiego Zgromadzenia Narodowego.

W grudniu¹ udział Polaków w irackiej operacji budzi nieco mniejszy sprzeciw badanych niż w ostatnich trzech miesiącach. Nadal jednak zdecydowanie przeważają przeciwnicy naszego zaangażowania w misję stabilizacyjną. Obecnie nieco ponad dwie trzecie respondentów (68%, o 4 punkty mniej niż w listopadzie) nie akceptuje obecności naszych żołnierzy w Iraku, w tym 45% wyraża swój sprzeciw w sposób zdecydowany. Poparcie dla obecności polskiego kontyngentu na Bliskim Wschodzie deklaruje ponad jedna czwarta ankietowanych (27%).

Tabela 1

Czy popiera Pan(i) udział polskich żołnierzy w operacji w Iraku czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań																		
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	IX*	X	XI	XII
	2003						2004												
	w procentach																		
Zdecydowanie popieram	10	9	13	13	10	12	15	12	11	12	8	9	8	10	8	7	8	8	9
Raczej popieram	26	25	27	24	18	21	27	23	25	17	15	19	15	16	17	16	15	16	18
POPIERAM	36	34	40	37	28	33	42	35	36	29	22	28	23	26	25	23	23	24	27
Raczej nie popieram	25	27	23	26	21	25	22	24	25	26	21	20	22	24	22	25	22	23	23
Zdecydowanie nie popieram	30	33	30	31	46	37	31	36	35	40	53	46	51	46	49	48	52	49	45
NIE POPIERAM	55	60	53	57	67	62	53	60	60	66	74	66	73	70	71	73	74	72	68
Trudno powiedzieć	8	6	7	6	5	5	5	6	4	5	4	5	4	5	4	4	3	4	5

* Badanie „Omnibus”

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (175) przeprowadzono w dniach 3-6 grudnia 2004 roku na liczącej 973 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Za obecnością Polaków w Iraku nieco częściej niż pozostali opowiadają się mężczyźni (35%), respondenci najmłodszy (35%), osoby z wyższym wykształceniem (43%), pracujący na własny rachunek (41%), kadra kierownicza i inteligencja (38%) oraz badani osiągający najwyższe dochody (44%).

W potencjalnych elektoratach osoby popierające obecność polskich żołnierzy w Iraku stanowią większość jedynie wśród sympatyków SLD. Potencjalni wyborcy pozostałych partii, a także respondenci niemający sprecyzowanych preferencji partyjnych i osoby niezamierzające głosować w zdecydowanej większości sprzeciwiają się zaangażowaniu Polski na Bliskim Wschodzie. W elektoratach Samoobrony i LPR sprzeciw wobec tej operacji jest niemal jednomyślny.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Czy popiera Pan(i) udział polskich żołnierzy w operacji w Iraku czy też nie?		
	Popieram	Nie popieram	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD*	56	40	4
SdPI*	30	62	8
PiS	30	69	1
PO	39	54	7
PSL*	34	66	0
Samoobrona	18	80	2
LPR	13	87	0
Niezdecydowani	24	67	9
Niezamierzający głosować	23	70	7

* Ze względu na niewielką liczebność zwolenników tych partii w badanej próbie wyniki należy traktować z ostrożnością

Badani nieznacznie złagodźli stanowisko również w sprawie terminu powrotu polskich żołnierzy do kraju. Obecnie 63% ankietowanych (o 2 punkty mniej niż w listopadzie) opowiada się za natychmiastowym ich powrotem, natomiast co trzeci (33%, wzrost o 2 punkty) jest zdania, iż nasi żołnierze powinni pozostać w Iraku do czasu zakończenia misji.

Tabela 3

Czy polscy żołnierze powinni pozostać w Iraku do czasu zakończenia misji czy też jak najszybciej powrócić do Polski?	Wskazania respondentów według terminów badań								
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	2004								
	w procentach								
Zdecydowanie powinni pozostać w Iraku	19	15	16	12	16	15	12	15	15
Raczej powinni pozostać w Iraku	24	17	18	17	17	16	17	16	18
POWINNI POZOSTAĆ W IRAKU	43	32	34	29	33	31	29	31	33
Raczej powinni powrócić do Polski	25	20	18	20	21	19	21	19	21
Zdecydowanie powinni powrócić do Polski	25	43	42	47	41	46	47	46	42
POWINNI POWRÓCIĆ DO POLSKI	50	63	60	67	62	65	68	65	63
Trudno powiedzieć	7	5	5	4	4	4	3	4	4

Za pozostaniem w Iraku polskich żołnierzy do czasu zakończenia misji stabilizacyjnej opowiadają się najczęściej zwolennicy SLD (60%). Sympatycy PO są w swych opiniach na ten temat podzieleni (50% - za pozostaniem, 47% - za powrotem). Wśród potencjalnych wyborców pozostałych partii, a także wśród respondentów niezdecydowanych, czy i na kogo głosować w najbliższych wyborach parlamentarnych, przeważa stanowisko, iż polscy żołnierze powinni jak najszybciej powrócić do kraju.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty	Czy polscy żołnierze powinni pozostać w Iraku do czasu zakończenia misji czy też jak najszybciej powrócić do Polski?		
	Powinni pozostać w Iraku	Powinni powrócić do Polski	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD*	60	36	5
SdPI*	44	56	0
PO	50	47	3
PSL*	47	53	0
PiS	34	64	2
Samoobrona	16	83	1
LPR	22	78	0
Niezdecydowani	35	57	7
Niezamierzający głosować	29	67	4

* Ze względu na niewielką liczebność zwolenników tych partii w badanej próbie wyniki należy traktować z ostrożnością

Opinie o udziale Polaków w misji stabilizacyjnej i przyszłości polskiego kontyngentu w Iraku są ze sobą ściśle powiązane. Badani popierający obecność polskich żołnierzy w Iraku są zdania, iż powinni oni pozostać w tym kraju do czasu zakończenia misji. Osoby przeciwnie zaangażowaniu Polski w iracką operację opowiadają się za natychmiastowym powrotem naszych żołnierzy.

Tabela 5

Czy popiera Pan(i) udział polskich żołnierzy w operacji w Iraku czy też nie?	Czy polscy żołnierze powinni pozostać w Iraku do czasu zakończenia misji czy też jak najszybciej powrócić do Polski?		
	Powinni pozostać w Iraku	Powinni powrócić do Polski	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Popieram	82	17	1
Nie popieram	15	84	2
Trudno powiedzieć	21	34	45

Na postawy respondentów dotyczące udziału Polski w irackiej operacji wpływają również ich opinie o członkostwie naszego kraju w Unii Europejskiej. Zwolennicy integracji są zdecydowanie mniej sceptyczni w kwestii zaangażowania Polski w iracką misję stabilizacyjną, jednak również wśród nich dominuje niechętny stosunek do uczestniczenia naszych żołnierzy w bliskowschodniej operacji. Poparcie dla udziału Polaków w misji wojskowej w Iraku jest więc przejawem ogólniejszej postawy akceptującej współpracę międzynarodową.

Tabela 6

Czy popiera Pan(i) członkostwo Polski w Unii Europejskiej czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?	Czy popiera Pan(i) udział polskich żołnierzy w operacji w Iraku czy też nie?		
	Popieram	Nie popieram	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Popieram	33	62	5
Jestem temu przeciwny(a)	10	88	3
Trudno powiedzieć	3	79	17

Opracowała
Anna GRUDNIEWICZ

A N E K S

Tabela 1. Od września 2003 Polska zarządza jedną ze stref stabilizacyjnych w Iraku.
W związku z tym wyjechało do tego kraju około 2 tysięcy polskich żołnierzy.
Czy popiera Pan(i) udział polskich żołnierzy w operacji w Iraku czy też nie?

(%)

	Zdecydowa- nie popieram	Raczej popieram	Raczej nie popieram	Zdecydowa- nie nie popieram	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	9	18	23	45	5	972
Płeć						
Mężczyźni	13	22	21	40	4	466
Kobiety	5	15	25	49	6	505
Wiek						
18-24 lat	14	21	20	40	5	153
25-34	9	23	24	39	5	177
35-44	6	23	25	40	5	163
45-54	7	17	22	50	3	200
55-64	9	14	21	52	3	113
65 lat i więcej	8	9	23	49	12	165
Miejsce zamieszkania						
Wieś	7	14	25	48	6	360
Miasto do 20 tys.	10	15	21	49	5	119
20-100 tys.	11	21	24	41	4	187
101-500 tys.	9	25	21	39	6	188
501 tys.i więcej mieszk.	10	18	19	46	8	118
Wykształcenie						
Podstawowe	8	11	24	50	7	275
Zasadnicze zawodowe	6	19	24	46	5	253
Średnie	11	19	21	45	4	337
Wyższe	10	33	23	28	6	107
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	11	27	26	31	5	77
Prac.umysł.niż.szczebła	4	31	13	47	5	73
Pracownicy fiz.- umysł.	16	11	31	40	2	74
Robotnicy wykwalifikowani	11	21	29	38	1	85
Robotnicy niewykwalifik.	2	16	30	52	0	41
Rolnicy	5	21	25	45	3	52
Pracujący na własny rach.	13	28	15	35	10	38
Bierni zawodowo						
Renciści	9	10	19	60	2	99
Emeryci	7	9	22	52	9	200
Uczniowie i studenci	14	23	24	31	7	77
Bezrobotni	8	22	17	49	5	114
Gospodynie domowe i inni	3	16	30	38	13	43
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	7	23	27	40	2	139
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	7	24	31	35	4	71
sekt. pryw. poza rolnict.	13	21	20	42	5	181
prywatnym gosp. rolnym	6	20	28	43	3	56
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	9	16	20	50	5	147
301-500	3	18	29	46	4	159
501-900	11	16	22	45	6	195
901-1200	8	25	22	40	4	96
Powyżej 1200 zł	14	30	22	32	2	56
Ocena własnych war. mater.						
Złe	8	12	20	53	7	291
Średnie	8	18	25	44	5	408
Dobre	11	24	23	38	5	272
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	6	14	23	52	5	82
Raz w tygodniu	6	18	26	44	6	453
1-2 razy w miesiącu	8	24	24	38	6	146
Kilka razy w roku	10	19	19	50	3	211
W ogóle nie uczestniczy	27	9	15	41	8	78
Poglądy polityczne						
Lewica	16	22	19	37	6	115
Centrum	6	22	25	45	2	348
Prawica	14	17	21	43	5	245
Trudno powiedzieć	4	12	24	50	10	263

Tabela 2. Czy polscy żołnierze powinni pozostać w Iraku do czasu zakończenia misji czy też jak najszybciej powrócić do Polski?
1 - Powinni pozostać w Iraku; 2 - Powinni powrócić do Polski

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	33	63	4	973
Płeć				
Mężczyźni	43	53	4	466
Kobiety	24	73	3	507
Wiek				
18-24 lat	43	53	4	153
25-34	42	56	2	178
35-44	37	60	3	163
45-54	24	73	3	200
55-64	31	66	3	113
65 lat i więcej	24	68	8	165
Miejsce zamieszkania				
Wies	27	68	5	360
Miasto do 20 tys.	32	65	4	119
20-100 tys.	36	61	2	187
101-500 tys.	41	57	2	189
501 tys.i więcej mieszk.	38	57	5	118
Wykształcenie				
Podstawowe	22	72	6	275
Zasadnicze zawodowe	30	67	3	253
Średnie	39	59	2	338
Wyższe	50	46	4	107
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	44	52	5	77
Prac.umysł.niż.szczebla	38	62	0	73
Pracownicy fiz.- umysł.	40	59	1	75
Robotnicy wykwalifikowani	40	60	0	85
Robotnicy niewykwalifik.	27	73	0	41
Rolnicy	23	73	4	52
Pracujący na własny rach.	52	39	8	38
Bierni zawodowo				
Renciści	20	76	4	99
Emeryci	23	71	5	200
Uczniowie i studenci	47	50	3	77
Bezrobotni	35	59	6	114
Gospodynie domowe i inni	31	65	4	43
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	42	56	1	139
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	34	62	4	71
sekt. pryw. poza rolnict.	41	57	2	182
prywatnym gosp. rolnym	24	72	4	56
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	28	68	4	147
301-500	29	69	2	159
501-900	36	62	2	196
901-1200	41	55	4	96
Powyżej 1200 zł	50	50	0	56
Ocena własnych war. mater.				
Złe	24	71	5	291
Średnie	33	64	3	409
Dobre	44	53	3	272
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	21	77	2	82
Raz w tygodniu	31	65	4	453
1-2 razy w miesiącu	39	57	4	146
Kilka razy w roku	35	61	4	212
W ogóle nie uczestniczy	41	55	4	78
Poglądy polityczne				
Lewica	46	52	2	115
Centrum	35	63	2	348
Prawica	36	59	5	245
Trudno powiedzieć	22	71	6	264